

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER vershynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W. J.-P. COLLÉE, boekdrukker
en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteuren.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd
zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaar is bepaeld op 3 fr. per jaer.
» » » » » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel 15 »
De reklamen » » » » » » 25 »

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk
uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in
het fransk blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen
worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren
gegeven genieten voordeeligere conditiën.

TONGEREN, DEN 9 OCTOBER.

Nog ééne maend, en het ministerie gaet zich op
nieuw voor de Kamers bevinden. Het kermishouden,
de kindertentoonstelling, de lofzangen der ministeriele
drukkers, dit alles zal plaets maken voor ernstige zaken;
het ministerie, van den eenen kant, de wetgeving, van
den anderen, zullen een einde moeten stellen aen hunne
werkeloosheid, en men zal eenen vruchtbaerder zittyd
moeten hebben dan degene die op 6 augusty laetst-
leden gesloten is geworden.

Wy weten het, de ministers, door de overdrevene
party gepraemd, zyn voornemens eenige wetsontwerpen
voor te dragen welke door de revolutie geeischt wor-
den; de wet op het lager onderwys zou men wyzigen;
eene wet op de liefdadigheid zou men voordragen; de
studiebeurzen zou men aen de kathyolke scholen, tegen-
strydiglyk aen den wil der stichters, ontnemen; de
overeenkomst van Antwerpen nopens het godsdienstig
onderwys zou men afschaffen; enz. De revolutionnaire
party wil het; en het ministerie is zynen ootmoedigen
dienaer.

Maer tot hoe verre zullen die maetregelen deze party
voldoen? Tot hoe verre zal men haer kunnen bevredi-
gen met wetten die enkelyk *het klerikael* treffen?

In het verleden ligt de antwoord aen die vragen.

De gevorderde party zal zich geenszins bepalen by de
hier aengedeuide maetregelen: hare leus is: « Altyd
verder en verder, tot dat zy zelve in den afgrond stron-
kelt dien zy voor anderen geopend heeft. Hare eischen
heeft zy klaerlyk en menigmael aengedeuid, en onder
dezelve waren er van aerd om onze betrekkingen met
de vreemde landen te stooren. « Zet u op uwe kniën
niet voor den vreemdeling, » zegde M. Defré na zyne
kiezing, en dat was maer de herhaling van hetgene
menigmael de democratische party had uitgekraemd.
Ja, veel verder zal die party onze bestuurders brengen
dan zy het zullen willen, en menigmael zal er eene
warsteling ontstaen welke altyd ten schade van het
ministerie zal eindigen.

DE ARME MOEDER.

De zon rees in het oosten op, en wierp gouden stralen
op de schoone velden van een dorpje in Picardië. Ligte
wolkjes zweefden, wel is waer, aen den hemel; maer de
hemel beloofde toch zuiver en schoon te zyn.

Echter waren alle hutten van het dorpke droevig en
zwygend, en er lag ourust en diepe smart op het gelaet van
al de bewooners te lezen.

En waerom die droefenis? Waerom die moederlyke
tranen? Het was omdat des morgens een lang geroffel der
trommel in het hart van al die neêrgeslagen en bedrukte
mensen weêrklonken had. Het was omdat een aental
jonge lieden opgeroepen werden, om voor keizer Napoleon
te gaen stryden.

Zy gingen dan vertrekken, ach! misschien om nooit
meer in het dorp terug te komen, nooit meer aen den
ouderlyken haerd te zullen neêr zitten, waer zy zooveel
genoegelyke uren hadden gesleten. Al die jonge en brave
lieden hooren niet meer tot hun huisgezin. . . . Arme
moeders!

In eene der armste hutten van het dorp, lag een ziek en
gebrekelyk grysaerd op zyn hard bed neder. Eene ver-
lamming had hem sedert jaren aen het ziekbed gekluisterd.
Echter tot nu toe had hy met gelatenheid zyn lyden, zyne
smarte verdragen; hy had, zonder morren, zyn moeiljelyk
en werkdadig leven doorgebracht.

Zyne vrouw en zyn zoon wisten hem te troosten, en
ondersteunden hem, in die veelvuldige ongelukken, door
hunne werkzaamheid.

Als zy des avonds alle drie rond den haerd zaten — dan
waren zy nog gelukkig. Maer nu voelde de grysaerd al het
gewicht van het ongeluk; zyn gelaet was met tranen over-
goten; ach! die dierbare zoon, die liefde en steun in den
ouden en gebrekelyken dag, moest vertrekken!

Wat de arme moeder aenging, zy zocht haer lyden te
verbergen, om haren zoon niet te bedroeven; maer zy over-
laedde hem met liefkozingen en wachtte met angst het
schrikelyk oogenblik af, waerop zy zouden moeten
scheiden.

En hoe zullen de liberale leden der Kamer, die de
demokratische party in afschrik hebben, dit spel aen-
zien? Zy die de overeenkomst van Antwerpen hebben
gestemd, zy die toegegeven hebben aen al wat strekken
kon om onze betrekkingen met vreemde landen te ver-
beteren, zullen zy de hand leenen aen de overdrevenen?
Wy durven vooraf *neen* antwoorden; en dan mag het
ministerie zich verwachten aen eene nederlaeg in het
slach dergene die het in de zaek op de versterking van
Antwerpen ondergaen heeft. De stemming die de Kamer
op deze zaek heeft uitgebragt, bewyst dat men toch in
sommige omstandigheden met de regter zyde moet
rekenen.

Wegens den verkoop van den *Observateur* en ver-
scheidene andere belgische dagbladen aen eene vreemde
Maetschappy, denkt de *Meuse* van Luik dat het « vol-
» komentlyk grondwettig zou wezen van te besluiten
» dat geene vreemdelingen het *Staetkundig bestuer* van
» een dagblad in Belgie mogen uitoefenen, zonder ten
» minste gemagtigd te wezen hunne woonplaets in het
» land te vestigen. »

De *Etoile belge* kleeft deze meening aen in de vol-
gende voegen:

» Na het vraagstuk ernstiglyk overwogen te hebben,
na bevoegde mannen geraepleegd te hebben, die eenen
hoogen stand in het belgisch Parlement bekleeden, die
op eene schitterende wyze medegewrocht hebben aen
het nationaal werk van 1830, die sints niet opgehouden
hebben hetzelfde uit te breiden, gelooven wy de meening
te mogen uytbrengen dat er in dergelyken maetregel
niets overdreven en buitenmatig zou wezen.

» Wanneer er een vreemdeling in een land komt om
aldaer de openbare denkwyze te verlichten, is het ten
minste van noode dat hy zich in dat land vestige met de
gedachte van er voor immer te verblyven; het is nood-
zakelyk dat hy voor zich aenneme de grondstelsels die
hy aen anderen wil inboezemen; dat hy zich op eene
allerernstigste wyze vrage wat hy zou verrigten in het
geval dat het land hetwelk hy wil dienen, in moeiljyk-
heden, in oorlog zou geraken met zyn eigen vaderland.

Helaes! dat oogenblik liet zich niet wachten.

De grysaerd trok het dierbare kind aen zyn hart, en
zegde met eene stem, door snikken onderbroken:

Mijn zoon, gy gaat ons verlaten; zie daer u gedwongen
uwen gryzen vader vaerwel te zeggen, dien gy by uwe
terugkomst niet meer zult vinden; denk dikwyls aen hem,
aen uwe goede moeder; dat de herinnering aen haer u de
smarte van eene zoo schrikelyke scheiding doe vergeten.
Wees godvreezend; gedenk dat, als gy deugdzaam zyt de
Voorzigtigheid u niet verlaten zal. Vergeet niet dat gy in
het dorp een gebrekelyken vader en eene teedere moeder
achterlaet, die voor u zullen bidden.

En zyne handen over zynen zoon uitstreckende, zegende
hy hem.

Het uer van het vertrek had geslagen; Pieter omhelsde
met een geprangd hart, de oogen vol tranen, zynen ouden
vader en zegde hem vaerwel. Dan, na een laetsten blik op
alles, wat hy in de hut lief had, geworpen te hebben, ver-
liet hy het dorp en zyne arme moeder vergezelde hem tot
aen de grenzen van de gemeente. Daer omhelsde zy hem,
rukte zich uit zyne armen los; want ook de zieke moest
opgepast en verzorgd worden.

Dat God u zegene uit de hoogte des hemels, gelyk ik u
op aerde zegen, mijn zoon! Dat hy over u wake, opdat gy
eens de bewooners der hut weêr zoudt mogen zien.

Pieter omhelsde nogmaels zyne moeder, en ging toen met
een verhaesten stap heen, zonder zich nog om te keeren;
want hy wilde beletten dat men de tranen zou zien, die
zyne wangen bevochtigen.

Die arme moeder! Langen tyd bleef zy op de plaets
staen, waer haer kind haer verlaten had. . . Altyd wachtte
zy een laetsten oogslag, maer Pieter keerde zich niet
meer om.

De dagen, de maenden snelden heen: dagen van droef-
heid, smart en prangende armoede, en nooit, neen nooit!
kwam een woord van troost de moeder van den jongen
loteling geluk toefluistoren. Hare dagen gingen in geweën,
hare nachten slapeloos voorby. De dood had haer onlangs
den man ontnomen, dien zy zoo lang met liefde en zorg
omringde: hy rustte op het kerkhof.

— Met ons bestaende wetbeheer, is er niets dat eenen
en denzelfden uitgever belet ten zelfden tyde een dag-
blad te besturen te Londen, te Parys en te Brussel. In
het tydstip van reusachtige ondernemingen welk wy
beleven, kan een spekulant het in den kop krygen van
een europeesch dagblad te stichten, dat ten zelfden
tyde zou uitgegeven worden in alle de hoofdsteden, gelyk
de *Presse* van M. Millaud ten zelfden tyde verschenen is
te Brussel en te Parys. — Die ondernemer zou in ieder
land zyne verknochttheid aen deszelfs instellingen gaen
uitkramen: in de *Presse d'Orient* zou hy het turksch
beheer hemelhoog verheffen, in de *Presse* van Weenen
zou hy Oostenryk lof toezwaaijen en in de *Presse* van
Brussel zou hy het parlementair stelsel bewierooken.
— Het ware dwaes, onder het politiek oogpunt be-
schouwd; maer de beurs zou er zich welligt allerbest
mede bevinden. »

Beurzen-stichtingen.

Men heeft reeds kunnen zien dat M. de Minister van
justicie de aandacht heeft gevestigd op den duer na
welke men geen regt meer heeft om van de gestichte
studie-beurzen langer te genieten. Deze maetregel moet
door alle onpartydige driedubbel worden goedgekeurd.
Maer er zyn menigvuldige andere, welke desaengaende
moesten worden genomen.

1° De berigten over de vacant zynde beurzen geschie-
den niet na behooren. Wy zouden verlangen te zien dat
het berigt van elke openstaende heurs in den *Moniteur*,
alook in een dagblad van *ieder* arrondissement der
provincie zou moeten ingezet worden; daerenboven,
dat dit zelve berigt opgenomen wierde in het adminis-
tratief Memoriael, en dat de burgemeesters van alle
gemeenten gehouden zouden zyn dit berigt op de ge-
woone plaetsen hunner berigts-aenkondigingen te doen
aenplakken; daerenboven dat hier van des zondags op
de gewoone plaetsen van afkondiging lezing wierde
gegeven. Men zou deze berigten nog verder kunnen
dryven met dezelve wederzyds in het Memoriael van
alle provinciën op te nemen en dezelve maetregelen

Hare eenige hoop bestond in den terugkeer van haren
zoon, en toch, mogt zy in dit leven nog wel hopen? Toen
Pieter weg ging, had hy gezegd: « Lieve moeder! ik zal
schryven; vrees niets voor my! » En sedert zyn vertrek
was er geen enkele brief van Pieter in het dorp aenge-
komen.

Als de arme weduwe hoorde dat het leger van Napoleon,
eene nieuwe overwinning behaald had, ten gevolge van een
bloedig gevecht, dan was haer hart van hangen schrik door-
drongen. O, wat leed zy dan veel! Welke pynlyke gevoelens
verscheurden haer de ziel. . . In hare wanhoop riep zy dan:

O, myn zoon! myn arme Pieter! zy zullen u gedood
hebben. . . Gy zyt ver van my. . . Ik zal u niet meer terug-
zien. . . God, myn God! dewyl gy myn zoon tot u geroepen
hebt, laet my dan ook maer sterven!

Op zekeren dag weêrklonk er een bly geroep in het dorp;
de jonge lieden drongen zich, met een woelig gedruisch
rondom twee soldaten, die zingend naer het ouderlyke dak
terugkwamen. Allen vroegen wat er van hunne vrienden,
van hunne kameraden, geworden was; dan ook kwamen
de moeders togesneld; die van Pieter, uitgeput door ver-
moeijenis, kwam op hare beurt, doch byna stervend, in het
midden der menigte dringen en naer haren zoon vragen.

Helaes! hy was dood!

De doodsche stilte, die op hare vragen volgde, zegde haer
dat de ongelukkige zoon dien zy zoo innig beminde, zynen
vader was gaen verwoegen.

O God! myn God! riep zy uit, om hare knieën vallende,
en hare bleeko en vermagerde handen ten hemel stekende,
verlaet my niet. Deze laetste proef is boven myne krachten. . .
Pieter. . . myn zoon. . . dood. . . dood. . . o, myn God. . .

Zy eindigde nauwelyks die woorden, of de ongelukkige
viel ter aerde. Men rigtte haer op; maer zy was niet meer.
In een harer handen kuelde zy een klein medallon, waer-
in een weinig zwart hair besloten was: het was van haren
zoon.

God, in zyne barmhartigheid, had dan in den hemel willen
vereenigen, diegene welke, door het ongeluk, op aerde
gescheiden waren.